

Sygn. akt: I. C. 208/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I. Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSR Paweł Jerzy Baliński</i>
Protokolant:	<i>Dominik Wasilewski</i>

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2013 r. w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w S.

przeciwko Skarbu Państwa- Powiatowi (...)

o zapłatę

I. Oddała powództwo

II. zasądza od powoda Przedsiębiorstwa Produkcji (...) S.A. w S. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Powiatu (...) kwotę 2400,00 (dwa tysiące czterysta złotych 00/100) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

SSR Paweł Jerzy Baliński

Sygn. akt I. C. 208/13

UZASADNIENIE

Powód Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w S. wystąpił przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa Powiatowi (...) z pozwem o zapłatę kwoty 33.830,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 15.01.2013r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swe żądanie powód wskazał, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 07.11.2013r. sygn. akt I Ca 280/12 powód został zobowiązany do zapłaty na rzecz S. O. kwoty 23.099,20 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 11.549,60 zł od dnia 16.03.2011r., oraz od kwoty 11.549,60 zł od dnia 11.05 2011 r. Ponadto powód został obciążony kosztami postępowania sądowego w łącznej kwocie 5.279 zł. W wykonaniu tego wyroku powód dwoma przelewami z dnia 16.11.2011r. zapłacił łącznie 33.830,80 zł. Podstawę prawną roszczenia powoda stanowi art. 417¹ § 3 kc. Na skutek bowiem wniosku powoda z dnia 29.09.2013r. zostało wszczęte przez Starostę (...) postępowanie w sprawie uznania za zakończoną rekultywacji gruntów po odkrywkowej eksploatacji kruszywa naturalnego na działkach nr (...) położonych w miejscowości K. gm. S.. Powód dwukrotnie pismami z dni 21.02.2011r. i 10.03.2011r. ponawiał wnioski o wydanie decyzji sprawie. Wobec bezczynności organu powód złożył zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w

S., które to postanowieniem z dnia 18.04.2011r. w sprawie KO.410/5/11 orzekło, że zażalenie powoda jest uzasadnione i wyznaczyło dodatkowy termin załatwienia sprawy na 18.05.2011r. Ostatecznie organ pozwanego załatwił sprawę decyzją z dnia 10.01.2011r.

Nakazem zapłaty z dnia 30 stycznia 2013 r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 154/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie powoda uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Skarb Państwa Powiatowi (...) wniósł sprzeciw zaskarżając je w całości i domagając się odrzucenia pozwu ewentualnie oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Podniósł, że Powiat (...) nie posiada w niniejszej sprawie biernej legitymacji procesowej. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 03 lutego 2005r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zadania starosty wynikające z tej ustawy są zadaniami z zakresu administracji rządowej. Ponieważ rozstrzyganie o rekultywacji gruntów nie jest zadaniem własnym Powiatu, powództwo zostało skierowane do strony, która nie może być pozwany w przedmiotowej sprawie. Merytorycznie zaś pozwany podniósł, że w dniu 01.10.2010r. powód złożył wniosek o wydanie decyzji uznającej rekultywację za zakończoną na działkach nr (...) w miejscowości K. gm. S.. Podczas oględzin w dniu 08.10.2010r. stwierdzono jedynie niepełną rekultywację mechaniczną, bez rekultywacji biologicznej. Rekultywacja biologiczna w postaci zasiewu mogła być wykonana dopiero na wiosnę. Dlatego nie można było wydać decyzji o zakończeniu rekultywacji. Pismem z dnia 04.05.2011r. powód powiadomił pozwanego, że w dniu 29.04.2011r. wykonał pełną rekultywację. Oględziny potwierdziły ten fakt, zatem pozwany wykonywał dalsze czynności przewidziane prawem. Postępowanie nie mogło jednak zostać zakończone, wobec złożenia przez właściciela gruntu skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Postępowanie administracyjne zostało zawieszona, a pozwany mógł wydać decyzję administracyjną po dopełnieniu wszystkich przewidzianych prawem czynności w dniu 10.01.2012r. Z uwagi na powyższe pozwany nie mógł wcześniej wydać decyzji administracyjnej. Byłoby to możliwe, gdyby powód wcześniej zakończył rekultywację. Pozwany nie ponosi winy za przedłużenie postępowania administracyjnego. Pogląd ten podzielił również Sąd Okręgowy w wyroku w sprawie sygn. akt I Ca 280/12. Powód w piśmie z dnia 12 marca 2013r. oraz strony na rozprawie podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

Umową nr (...) z dnia 13.11.2006 r. S. O. wydzierżawił Przedsiębiorstwu Produkcji (...) S.A. w S. nieruchomości położone w obrębie K. gmina S., oznaczone numerem geodezyjnym (...), leżące w zasięgu złoża (...). W umowie tej ustalono, że – po wydobyciu kruszywa na nieruchomościach stanowiących przedmiot dzierżawy – Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w S. dokona rekultywacji wyrobisk poprzez: 1) wyprofilowanie terenu poeksploatacyjnego, 2) rozplantowanie warstwy gleby zdjętej przed rozpoczęciem eksploatacji i 3) wykonanie rekultywacji biologicznej, zakończonej zasianiem łubinu. Do umowy tej zawarto cztery aneksy (dowód: wypis z KRS k. 10 – 13 akt sprawy, akta administracyjne k. 60 akt sprawy, umowa dzierżawy z dnia 13.11.2006 r. k. 10 – 18 akt I C 239/12).

W dacie zawierania umowy dzierżawy szczegółowo opisanej powyżej nieruchomości położone w obrębie K. gmina S., oznaczone numerem geodezyjnym (...) w ewidencji gruntów oznaczone były jako grunty rolne. Po zawarciu przedmiotowej umowy przeznaczenie tych gruntów uległo zmianie na grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (dowód: decyzje o zmianie przeznaczenia gruntów k. 21 – 26, wykaz zmian w rejestrze gruntów k. 27 – 31 akt I C 239/12).

Decyzją z dnia 05.12.2007r. Starosta (...) zobowiązał Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w S. do rekultywacji gruntów o łącznej powierzchni 88,8178 ha, wśród których znalazły się również grunty oznaczone numerem geodezyjnym (...), stanowiące własność S. O.. Rekultywacja miała odbywać się sukcesywnie w miarę wydobycia kruszywa z poszczególnych pól w terminie do końca 2059 roku, jednakże nie później jak 5 lat od zaprzestania działalności tj. w roku 2064 (dowód: decyzja z dnia 05.12.2007r. k.39 – 40 akt I C 239/12).

Umowa dzierżawy z dnia 13.11.2006 r. uległa rozwiązaniu z dniem 31.12.2009 r. – na skutek zgodnych oświadczeń woli stron tejże umowy, z zastrzeżeniem wykonania przez Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w S. następujących czynności:

- 1) rekultywacji wyrobisk do dnia 31.12.2010 r.
- 2) wywiezienia kruszywa wydobytego i zalegającego powyżej 2 mm na gruncie do dnia 31.12.2009 r.
- 3) zapłacenia S. O. za wywiezione kruszyw zgodnie z postanowieniami umowy dzierżawy z dnia 13.11.2006 r. (dowód: pismo Przedsiębiorstwa Produkcji (...) S.A. w S. z dnia 29.10.2009 r. k. 12, pismo S. O. z dnia 10.11.2009 r. k. 13 akt I.C.395/11, załączonych do akt I C 239/12).

Na jesieni 2010 r. Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A. w S. wykonało rekultywację techniczną wyrobisk na nieruchomościach stanowiących przedmiot umowy dzierżawy z dnia 13.11.2006 r., a następnie rozpoczęło ze S. O. negocjacje co do sposobu wykonania rekultywacji biologicznej tychże wyrobisk, zakładającej wykonanie niezbędnych prac agrotechnicznych, zakup nasion łubinu lub żyta oraz nawozów, nawiezenie gleby oraz zasianie łubinu lub żyta. (...) S.A. w S. było doprowadzenie do zawarcia ze S. O. umowy na wykonanie biologicznej rekultywacji wyrobisk. Na skutek braku konsensusu odnośnie sposobu tej rekultywacji umowa taka nie została jednak sfinalizowana (dowód: zeznania świadka A. D. k. 71v – 72v akt sprawy, wycena prac agrotechnicznych k. 28, pismo S. O. z dnia 19.10.2010 r. k. 28v, projekt umowy k. 29-29v, pismo Przedsiębiorstwa Produkcji (...) S.A. w S. z dnia 12.10.2010 r. k. 30-31 akt I.C.359/11, załączonych do akt I C 239/12).

Postanowieniem z dnia 18.04.2011r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. uznało za uzasadnione zażalenie powoda na niezakończony w terminie przez Starostę (...) sprawy w przedmiocie uznania za zakończoną rekultywacji gruntów, wszczętej wnioskiem strony z dnia 29 września 2010r., wyznaczając dodatkowy termin na załatwienie sprawy do dnia 18 maja 2011r. (dowód: postanowienie k. 7 akt sprawy).

Rekultywacja gruntu nie została wykonana prawidłowo, bowiem wykonano jedynie rekultywację mechaniczną, a i tak na gruncie pozostały nierówności. S. O. zwracał na to uwagę w odwołaniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Właściciel gruntu z powodu niezakończenia rekultywacji płacił wyższy podatek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (dowód: zeznania świadka S. O. k. 77 -78 akt sprawy).

Ostatecznie decyzją z dnia 10.01.2012 r. Starosta (...) uznał za zakończoną rekultywację gruntów położonych w obrębie K., w gminie S., oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) o powierzchni 6.00 ha – złoże (...). Decyzja powyższa uprawomocniła się w 30.01.2012r. (dowód: decyzja z dnia 10.01.201r., postanowienia w aktach administracyjnych k. 60 akt sprawy).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 07.11.2012r. w sprawie sygn. I Ca 280/12, zmieniającym wyrok Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 28.06.2012r. w sprawie sygn. akt I C 239/12 zasądzono od Przedsiębiorstwa Produkcji (...) S.A. w S. na rzecz S. O. kwotę 23.099,20 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 11.549,60 zł od dnia 16.03.2011r., oraz od kwoty 11.549,60 zł od dnia 11.05 2011 r. oraz kwotę 5.927 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Z uzasadnienia tego wyroku wynika, że brak decyzji administracyjnej uniemożliwił przekwalifikowanie gruntów należących do S. O. z kopalnianych na rolne, co z kolei uniemożliwiło przekwalifikowanie podatku od nieruchomości na rolny, a nadpłacona kwota wyższego podatku, odpowiada szkodzie, jaką poniósł właściciel gruntu. (...) S.A. w S. w zakresie przeprowadzenia rekultywacji gruntu, należy oceniać w kategoriach art. 415 kc w zw. z art. 355 kc, a więc jako czynu niedozwolonego. Skoro wyłącznie na pozwanym w tej sprawie spoczywał obowiązek wykonania rekultywacji, to związek przyczynowy między jego niedopełnieniem, i tym samym zawinieniem tegoż pozwanego a szkodą majątkową doznaną przez S. O. jawi się w sposób ewidentny.

Sąd zważył, co następuje:

Nie jest zasadny zarzut pozwanego Powiatu (...) dotyczący braku legitymacji biernej. W niniejszej sprawie to w zachowaniu Starosty (...), jako właściwego organu administracyjnego, powód upatruje podstawy swojego roszczenia. Zachowanie to oparte było na umocowaniu wynikającym z zadań określonych w ustawie z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 ze zm.), gdzie art. 5 ust 2 stanowi, iż zadania Starosty, określone w ustawie są zadaniami zakresu administracji rządowej

Roszczenie pozwu zostało sformułowane na podstawie art. 417¹ § 3 kc. Przepis ten stanowi, że jeżeli szkoda została wyrządzona przez niewydanie orzeczenia lub decyzji, gdy obowiązek ich wydania przewiduje przepis prawa, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. W niniejszej sprawie powód nie udowodnił, że szkoda jaką miał ponieść, a która jak twierdzi odpowiada kwocie zasądzonej na rzecz S. O., wynikała z tak opisanego jak w powołanym przepisie zachowania się pozwanego. Istotnie postanowieniem z dnia 18.04.2011r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. uznało za uzasadnione zażalenie powoda na niezakończony w terminie przez Starostę (...) sprawy w przedmiocie uznania za zakończoną rekultywacji gruntów, wszczętej wnioskiem strony z dnia 29 września 2010r., wyznaczając dodatkowy termin na załatwienie sprawy do dnia 18 maja 2011r. Jednakże to nie opisane w postanowieniu zachowanie się pozwanego było podstawą zasądzenia kwoty pieniężnej opisanej w wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 07.11.2012r., na co wyraźnie wskazuje treść uzasadnienia do tegoż wyroku. Zebrany w sprawie materiał dowodowy, zarówno w postaci dokumentów jak i zeznań S. O. wskazuje, że przyczyną długości postępowania administracyjnego było bezprawne, zawinione zachowanie się powoda, mające postać czynu niedozwolonego, a polegające na nie przeprowadzeniu w sposób prawidłowy rekultywacji. Zwrócił na to jednoznacznie uwagę Sąd Okręgowy, zaś Sąd w niniejszej sprawie w pełni podziela przedstawione stanowisko Sądu Okręgowego.

Jak chodzi o odpowiedzialność powoda za rekultywację gruntów po zakończonym procesie wydobywania kruszywa to wynika ona z art.20 ustawy z dnia z dnia 03 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. nr 121 z 2004r. poz. 1266) oraz z decyzji Starosty (...) z dnia 05 grudnia 2007r. W myśl art. 20 ust. 1 powołanej ustawy osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. Obowiązek ten w stosunku do pozwanego został powtórzony w decyzji z dnia 05 grudnia 2007r., gdzie wskazano, iż pozwany jest zobowiązany do rekultywacji gruntów, w tym gruntów będących własnością powoda, sukcesywnie w miarę wydobywania kruszywa z poszczególnych pól.

Przez rekultywację gruntów w myśl art. 4 pkt 18 ustawy z dnia z dnia 03 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. nr 121 z 2004r. poz. 1266) rozumie się nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Ostatecznie rekultywacja biologiczna została przez pozwanego wykonana dopiero wiosną 2011r., a stosowną decyzję administracyjną pozwany mógł wydać dopiero po dopełnieniu wszystkich przewidzianych prawem czynności w dniu 10.01.2012r.

Uwzględniając powyższe Sąd oddalił powództwo jako nieusprawiedliwione (pkt I wyroku).

O kosztach procesu (pkt II wyroku) Sąd orzekł z mocy art. 98§1 kpc w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

SSR Paweł Jerzy Baliński